

Finansudvalget
Christiansborg

9. september 2025

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 332 (Alm. del) af 14. august 2025 stillet efter ønske fra Pelle Dragsted (EL)

Spørgsmål

Vil ministeren opdatere svar på FIU alm. del - spørgsmål 165 (folketingsåret 2022-23, 2. samling) med den seneste udvikling i det offentlige forbrug, det demografiske og velstandskorrigerede træk til og med de indgåede Økonomiaftaler for 2026? Opgørelsen bedes desuden opgjort ekskl. udgifter til forsvar og den danske støtte i regi af Ukraine-fonden. Der ønskes en opgørelse for perioden 2010-2026.

Svar

I *tabel 1* fremgår den årlige vækst i det offentlige forbrug sammenholdt med væksten i det demografiske træk tillagt den beregningstekniske velstandsopskrivning siden 2010.

I spørgsmålet ønskes udviklingen i det offentlige forbrug belyst siden 2010, dvs. med 2010 som udgangspunkt. Udviklingen siden 2010 skal dog ses, i lyset af at det offentlige forbrug netop i 2010 udgjorde den højeste andel af BNP nogensinde. Niveauet i 2010 skal samtidig ses i sammenhæng med, at der op til havde været en årrække med gentagne budgetoverskridelser og høj udgiftsvækst.

Fra 2019 til 2024 (dvs. i årene 2020-2024) svarer den gennemsnitlige realvækst i det offentlige forbrug (korrigeret for covid-19 udgifter) til 1,0 pct., hvilket er højere end væksten i det demografiske træk på ca. 0,4 pct. og det velstandskorrigeret træk på ca. 0,9 om året i samme periode.¹

Væksten i det demografiske træk er et beregningsteknisk mål, der opgør, hvor meget ressourceanvendelsen til offentligt forbrug rent mekanisk vil ændre sig, hvis befolkningen ændrer sig, og det forudsættes, at den reale udgift pr. bruger er fastholdt uændret. Heri indgår en korrektion for delvis sund aldring, idet stigende levetid betyder, at en faldende andel i hver aldersgruppe vil være i de sidste leveår, hvor sundhedsudgifterne erfaringsmæssigt er størst.

¹ Det langsigtede fremskrivningsprincip svarer omtrent – ved standardantagelser om varekøbskvoten i det offentlige forbrug og produktivitetsvæksten i de private erhverv, der leverer til offentligt varekøb mv. – til, at væksten i det offentlige forbrug med det beregningstekniske princip er ca. ½ pct.-point højere pr. år end væksten i det demografiske træk.

Det bemærkes, at velstandskorrekturen, som er en del af de langsigtede beregningsprincipper for det offentlige forbrug i årene efter planlægningshorisonten (dvs. aktuelt efter 2030), udelukkende er defineret for det *samlede* offentlige forbrug. Det er således ikke muligt at opdele velstandstillægget i forskellige udgiftsområder inden for det offentlige forbrug.

Opgørelsen af det demografiske træk tilbage i tid beregnes på baggrund af det senest tilgængelige data for det offentlige forbrug. Den historisk beregnede vækst tager dermed afsæt i bl.a. de politiske prioriteringer og det offentlige udgiftsniveau i 2024. Hvis man fx foretager beregning af væksten i det demografiske træk i mia. kr. fra 2010 til 2011, vil beregningen skulle fortolkes som det øgede udgiftstræk i 2011 som ændringer i befolkningen mellem 2010 og 2011 isoleret set ville medføre. I beregningen forudsættes det, at de reale offentlige forbrugsudgifter pr. borger fastholdes på 2024-niveau med den aktuelle fordeling på udgiftsområder mv.

I perioden fra 2010-2024 baserer opgørelsen af det offentlige forbrug sig på de seneste regnskabstal fra Danmarks Statistik, mens det i 2025-2026 baserer sig på de seneste skøn fra *Økonomisk Redegørelse*, august 2025. Finansministeriet skøn og fremskrivninger indeholder alene prognoser og forudsætninger for det samlede offentlige forbrug under ét, hvorfor skønnet for offentligt forbrug ikke kan dekomponeres på udgiftsområder. Opgørelsen for det offentlige forbrug ekskl. forsvar kan således kun opgøres i de år, hvor der foreligger regnskabstal. De realiserede vækstrater i det offentlige forbrug er i perioden 2020-2022 stærkt påvirket af forhold relateret til covid-19. Opgørelsen er korrigeret for engangsudgifter relateret til covid-19.

Tabel 1

Udviklingen i det offentlige forbrug (ekskl. afskrivninger) og væksten i det demografiske træk med/uden beregningsteknisk velstandsopskrivning

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025 (skøn)	2026 (skøn)
Pct.																
(1) Realvækst i det offentlige forbrug (korri- geret for midlertidige covid-19 udgifter)	-2,1	1,2	-0,5	0,7	0,7	0,2	0,6	0,8	0,2	-1,5	2,8	-0,3	2,2	1,9	5,2	2,7
(2) Vækst i det demografiske træk	0,3	0,3	0,4	0,5	0,7	0,8	0,6	0,5	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4	0,5	0,5	0,4
(3) Væksten i det demografiske træk tillagt beregningsteknisk velstandsopskrivning	0,8	0,8	0,9	1,0	1,2	1,3	1,1	1,0	0,9	0,9	1,0	0,9	0,9	1,0	1,0	0,9
- forskel (1) - (2)	-2,4	0,9	-0,9	0,2	0,0	-0,5	0,0	0,4	-0,2	-2,0	2,3	-0,7	1,8	1,4	4,7	2,2
- forskel (1) - (3)	-2,9	0,4	-1,4	-0,3	-0,5	-1,0	-0,5	-0,1	-0,7	-2,5	1,8	-1,2	1,3	0,9	4,2	1,7
Akk. Vækst, mia. kr. (2026-priser)																
(4) Realvækst i det offentlige forbrug (korri- geret for midlertidige covid-19 udgifter)	-12½	-5½	-8¼	-5	-0½	0¼	4½	9¼	11	1½	18¼	16½	30¼	42	75¼	94
(5) Vækst i det demografiske træk	2	3¼	6	9	13¼	17¼	21¼	24½	27¼	30¼	33	36	38½	41½	44½	47¼
(6) Væksten i det demografiske træk tillagt beregningsteknisk velstandsopskrivning	4¼	9¼	14¼	20	26¼	34¼	41	46¼	52½	58½	64½	70¼	76	82¼	88½	94¼
- forskel (4) - (5)	-14½	-9½	-14¼	-13¼	-13¼	-17	-17	-15	-16¼	-28¼	-15	-19¼	-8¼	0¼	31¼	46½
- forskel (4) - (6)	-17¼	-15	-23	-24¼	-27½	-33½	-36½	-37	-41½	-57	-46¼	-53¼	-46	-40	-12¼	-0¼

Anm.: Væksten i det demografiske træk er beregnet på baggrund af det offentlige forbrug ekskl. afskrivninger. I beregningen af det demografiske træk indgår sektorfordelt nationalregnskabstal for det offentlige forbrug i 2024. Niveauer er derefter opregnet til 2026-niveau. Det langsigtede fremskrivningsprincip svarer omtrent – ved standardantagelser om varekøbskvoten i det offentlige forbrug og produktivitetsvæksten i de private erhverv, der leverer til offentligt varekøb mv. – til, at væksten i det offentlige forbrug med det beregningstekniske princip er ca. ½ pct.-point højere pr. år end væksten i det demografiske træk. Det offentlige forbrug er opgjort ved input-metoden ekskl. afskrivninger.

Kilde: Økonomisk Redegørelse, august 2025 og Opdateret 2030-forløb: Grundlag for udgiftslofter 2029, august 2025.

Tabel 2**Udviklingen i det offentlige forbrug (ekskl. afskrivninger) og væksten i det demografiske træk ekskl. udgifter til forsvar**

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Pct.																
(1) Realvækst i det offentlige forbrug ekskl. forsvarsudgifter (korrigeret for midlertidige covid-19 udgifter)	-2,2	1,0	-0,1	1,1	0,8	0,4	0,3	1,0	0,4	-1,6	2,8	-0,8	2,0	1,5		
(2) Vækst i det demografiske træk ekskl. forsvar	0,3	0,3	0,4	0,5	0,7	0,8	0,6	0,5	0,4	0,5	0,5	0,4	0,4	0,5	0,5	0,4
- forskel (1) - (2)	-2,5	0,7	-0,4	0,7	0,1	-0,4	-0,3	0,5	-0,1	-2,0	2,3	-1,2	1,6	1,0		
Akk. Vækst, mia. kr. (2026-priser)																
(1) Realvækst i det offentlige forbrug ekskl. forsvarsudgifter (korrigeret for midlertidige covid-19 udgifter)	-12½	-7¼	-7½	-1¼	3½	5¼	7¼	13½	15¼	6¼	22½	17¼	29½	38¼		
(2) Vækst i det demografiske træk ekskl. forsvar	2	3½	5¼	8½	12½	16¼	20½	23¼	26	28½	31¼	34	36½	39¼	42¼	44¼
- forskel (1) - (2)	-14½	-10¼	-13¼	-9½	-8¼	-11	-12¼	-9¼	-10¼	-22¼	-8¼	-16¼	-6¼	-0½		

Anm.: Jf. anmærkning til tabel 1.

Kilde: Økonomisk Redegørelse, august 2025 og Opdateret 2030-forløb: Grundlag for udgiftslofter 2029, august 2025.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister